

Johanneksen evankeliumin selitys 49
Joh. 17:6-26

Jeesuksen jäähyväisrukous jatkuu

Edellisellä kerralla tässä Johanneksen evankeliumin selityksessä pääsimme aloittimme Jeesuksen jäähyväisrukouksen selityksen. Hän rukoili sen viimeisellä ateriallaan opetuslastensa kanssa.

Jäimme 17. luvun jakeiseen 6 ja 7.

"Minä olen ilmoittanut sinun nimesi niille ihmisille, jotka valitsit maailmasta ja annoit minulle. He olivat sinun, ja sinä uskoit heidät minulle. He ovat ottaneet omakseen sinun sanasi ja tietävät nyt, että kaikki, minkä olet minulle antanut, on tullut sinulta (Joh. 17:6-7).

Jeesuksen omiksi annetut

Mitä se tarkoittaa, kun Jeesus sanoo ”He olivat sinun, ja sinä uskoit heidät minulle”?

Luulisin että se tarkoittaa tätä: ihmiset kuuluvat luonnostaan Isälle Jumalalle eli Luojalleen. Tämä johtuu tietenkin siitä, että he ovat Jumalan luomia ja heidän olemassaolonsa riippuu siitä, että Luoja pitää rakkaudessaan sen yllä. Tässä luontaisessa Jumalalle kuulumisessa olennaista on, että ihminen elää oikein, Jumalan tahtoa totellen. Se on ainoa keino olla Luojan yhteydessä, sillä Jumala vihaa vääryyttä ja pahuutta ja rakastaa hyvyyttä ja oikeamielisyyttä.

Jumala on kuitenkin antanut ihmiset Jeesuksen omiksi. Se tarkoittaa sitä, että hän on lähettänyt Poikansa maailmaan ihmisten ja Jumalan välimieheksi. Jeesuksen kautta meillä on uusi ja uudenlainen tie löytää Jumala ja pysyä hänen yhteydessään. Se on hän itse, hän, joka sanoi: ”Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan tule Isän luo muutoin kuin minun kauttani.” Me olemme Jeesuksen omia, kun meidät on kastettu ja uskomme häneen. Nyt meillä on pelkkää luotuisuutta parempi ja toimivampi keino olla Jumalan yhteydessä. Ja tämän keinon on Jumala itse meille antanut, uskoessaan meidät Jeesuksen haltuun.

Lopultakin ymmärrystä!

Kaiken sen, minkä olet puhuttavakseni antanut, minä olen puhunut heille, ja he ovat ottaneet puheeni vastaan. Nyt he tietävät, että minä olen tullut sinun luotasi, ja uskovat, että sinä olet minut lähettänyt (Joh. 17:8).

Tässä kohdassa Jeesus sanoo ensimmäistä kertaa, että hänen opetuslapsensa tietävät ja ymmärtävät Jeesuksen salaisuuden, että hän on Jumalan lähettäjä, ”että kaikki, minkä olet minulle antanut, on tullut sinulta”, ”että sinä olet minut lähettänyt”. Tähän mennessä he eivät ole ymmärtäneet, mutta nyt, Jeesuksen kuoleman lähestyessä he alkavat lopulta ymmärtää.

Miten se tapahtuu? – ”He ovat ottaneet omakseen sinun sanasi”, ”he ovat ottaneet puheeni vastaan”. Tämä pätee myös meihin. Jos me haluamme ymmärtää, kuka Jeesus on, meidän on saatava se ymmärrys Jumalan sanasta, ottamalla se vastaan. Pelkkä oma järkeily ei tässä asiassa vie perille, vaan tarvitaan Jumalan ilmoitusta, Jumalan sanaa eli Raamattua, Jeesuksen omaa puhetta siinä.

Rukous Jeesuksen omien puolesta

"Minä rukoilen heidän puolestaan. Maailman puolesta minä en rukoile, vaan niiden, jotka sinä olet minulle antanut, koska he kuuluvat sinulle. Kaikki, mikä on minun, on sinun, ja mikä on sinun, on minun, ja minun kirkkauteni on tullut julki heissä (Joh. 17:9-10)

Miksi Jeesus ei rukoile ”maailman” puolesta, vaan ainoastaan omiensa puolesta? Varmaankin siksi, että ”maailma” tarkoittaa tässä ihmiskuntaa, joka hylkää hänet, eikä tahdo uskoa häneen. Ja hän on kuitenkin ainoa tie ja ainoa totuus, jonka kautta ihminen voi elää Jumalan yhteydessä. Jos hänet hylätään, silloin kaikki rukous on turhaa.

Jeesus rukoilee omiensa puolesta, niiden, jotka uskovat häneen. Me olemme hänelle hyvin tärkeitä. Me kuulumme hänelle. Hänen ”kirkkautensa” on tullut meissä julki.

Tämä on aika ihmeellisesti sanottu! Usein tuntuu siltä, että meissä kristityissä tulee julki kaikki muu, paitsi Jeesuksen kirkkaus. Mutta kai häntä on uskottava. Hänen kirkkautensa on tullut meissä julki; ainakin siinä mielessä, että me olemme uskoneet hänen olevan maailman vapahtaja. Ei se olisi mahdollista muuten, kuin hänen voimastaan.

"Minä en enää ole maailmassa, mutta he jäävät maailmaan, kun tulen luoksesi. Pyhä Isä, suojele heitä nimesi voimalla, sen nimen, jonka olet minulle antanut, jotta he olisivat yhtä, niin kuin me olemme yhtä. Kun olin heidän kanssaan, suojelin heitä nimesi voimalla, sen nimen, jonka olet minulle antanut. Minä varjelin heidät, eikä yksikään heistä joutunut hukkaan, paitsi se, jonka täytyi joutua kadotukseen, jotta kirjoitus kävisi toteen (Joh. 17:11-12)

Jeesuksen kuolema, ylänousu ja taivaaseen astuminen olivat tuossa vaiheessa jo niin lähellä, että hän ajatteli, ettei enää ollut ”tässä maailmassa”. Hänen opetuslapsensa kuitenkin jäivät tähän maailmaan. Se on vihamielinen Jumalaa, Jeesusta ja hänen omiaan kohtaan. Siksi Jeesus rukoilee, että Isä suojelisi heitä. Nyt kun Jeesus oli siirtymässä Isän luo, hän ei enää itse pystyisi suojelemaan heitä samalla tavalla kuin ennen.

Huomio kiintyy siihen, millaista varjelusta Jeesus Isältään omilleen pyytää: ”että he olisivat yhtä, niin kuin me olemme yhtä.” Tämä on erittäin voimakas kannustin ekumeniaan, eli kirkkojen yhteyden tavoitteluun, sen palauttamiseen. Palaamme siihen myöhemmin tämän rukouksen yhteydessä.

Sanoma Jeesuksesta vetää päällemme maailman vihan

"Nyt minä tulen sinun luoksesi. Puhun tämän, kun vielä olen maailmassa, jotta minun iloni täyttäisi heidät. Minä olen ilmoittanut heille sanasi, ja he ovat saaneet osakseen maailman vihan, koska eivät kuulu maailmaan, niin kuin en minäkään kuulu. En kuitenkaan pyydä, että ottaisit heidät pois maailmasta, vaan että varjelisit heidät pahalta. He eivät kuulu maailmaan, niin kuin en minäkään kuulu. Pyhitä heidät totuudellasi. Sinun sanasi on totuus. Niin kuin sinä lähetit minut maailmaan, niin olen minäkin lähettänyt heidät. Minä pyhitän itseni uhriksi heidän tähtensä, että heistäkin tulisi totuuden pyhittämiä (Joh. 17:1-19)

Tämän on rikassisältöinen kohta, emmekä ehdi kaikkia sen sisältöjä käsittelemään. Huomio kiintyy siihen, että Jeesuksen omilleen ilmoittama Isän sana vetää maailman vihan heidän päälleen. Tästä huolimatta Jeesus ei rukoile Isää ottamaan hänen omiaan pois maailmasta. Meidän tehtävämme on jäädä tänne maailmaan, todistamaan Jeesuksesta, pitämään esillä Isän maailmaan lähettämää sanomaa maailman vapahtajasta. Se sanoma on hyvä ja pelastava sanoma. Silti se saa maailmassa osakseen vihaa, ihan niin kuin Jeesuskin sai.

Tästä voi minusta vetää ainakin seuraavan johtopäätöksen: Kirkon ei pitäisi toimintansa suunnittelussa kysyä pelkästään yleisögallupeilta, että mihin suuntaan sen pitäisi itseään kehittää. Galluppien mukaanhan nykysuomalaisista enää noin kolmannes uskoo esimerkiksi siihen, että Jeesus on noussut kuolleista. Miten ne loput 2/3 suomalaista voisivat tietää, miten kirkon pitäisi maailmassa Jeesuksesta todistaa? Hehän ovat itse sitä maailmaa, jolle pitäisi todistaa. Jos näin on, Jeesuksen mukaan he vihaavat Jeesuksen omia, sen sanoman takia, jonka Jumala on kirkolleen antanut. Ei siksi, että se on vääränlaista sanomaa, vaan juuri siksi, että se on oikeata sanomaa!

Kirkon pitäisi tämän kohdan mukaan tulla totuuden eli Jumalan sanan pyhittämäksi. Vain näin voimme olla Jeesuksen maailmaan lähettämiä. Sellaisiksi ei tulla mukautumalla maailman mielipiteeseen siitä, millaista kiva uskonto olisi. Sellaisiksi tullaan Jeesuksen uhrin kautta, kun se pääsee vaikuttamaan meissä ja tekee meistä hänen totuutensa pyhittämiä.

Ekumeniaa!

"Minä en rukoile vain heidän puolestaan, vaan myös niiden puolesta, jotka heidän todistuksensa tähden uskovat minuun. Minä rukoilen, että he kaikki olisivat yhtä, niin kuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa. Niin tulee heidänkin olla yhtä meidän kanssamme, jotta maailma uskoisi sinun lähettäneen minut (Joh. 17:20-21).

Tässä on tuo aiemmin mainittu ekumenia -kohta. Se on tosiaan ollut hyvin tärkeä kirkkojen maailmanlaajuiselle ekumenialle, jo pitkään. Tuossa kohdassahan Jeesus rukoilee myös meidän nykyajan kristittyjen puolesta, jotka olemme uskoneet sen todistuksen perusteella, jonka Jeesuksen apostolit aloittivat maailmassa ja joka on jatkunut yli sukupolvien ulottuvassa todistajien ketjussa.

Mitä hän meidän puolestamme rukoilee? Että me kaikki Jeesuksen seuraajat olisimme yhtä. Tuo kristittyjen ykseys tai yhteys on hänen mukaansa verrattavissa siihen ykseyteen ja yhteyteen, joka vallitsee Isän ja Pojan [ja Hengen] välillä.

Miksi tuo kristittyjen ykseys on niin tärkeätä? - ”Jotta maailma uskoisi sinun lähettäneen minut.” Jos me Jeesuksen omat kiistelemme toistemme kanssa, meidän todistuksemme ei ole uskottava. Maailma sanoo: ”Eiväthän kristityt itsekään tiedä, mitä tuo Jeesus merkitsee. Niinpä kyse on vain joukosta keskenään ristitriitaisia tulkintoja, ei mistään pelastavasta totuudesta.”

Meidän kristittyjen yhteyden perusta on se, että me olemme yhteydessä Jumalaan, Isään, Poikaan ja Pyhään Henkeen. Silloin olemme yhtä myös toistemme kanssa ja voimme antaa uskottavan todistuksen Jeesuksesta, sellaisen, että maailma uskoo.

Kyllähän kristityt ovat aika pitkälti samaa mieltä pelastavan totuuden keskeisistä asioista. Oikeastaan kaikki kirkot uskovat ja todistavat maailmalle (ainakin virallisissa dokumenteissaan), että Jumala on luonut maailman. Että ihmiset ovat silti syntitiä. Että Jumala on lähettänyt Poikansa Jeesuksen Kristuksen maailman vapahtajaksi. Että Jeesus on syntynyt neitseestä Pyhän Hengen vaikutuksesta. Että hän on elänyt ja opettanut rakkauden käskyä. Että hän kuollut ristillä ja noussut kuolleista ja astunut taivaaseen Jumalan luokse ja näin sovittanut meidät Jumalan kanssa ja tuonut meille iankaikkisen elämän. Että hän on lähettänyt maailmaan Pyhän Hengensä, joka vaikuttaa ihmisissä uskon Jeesukseen, hänestä kertovan sanoman kautta. Että meidän tulee tehdä maailmassa rakkauden tekoja ja kertoa Jeesuksessa olevasta pelastuksesta. Että kristityksi tullaan kasteen ja uskon kautta.

Eli tosi paljon on siis yhteistä. Ekumeniassa on havaittu, että erot kristittyjen välillä koskevat teologisesti oikeastaan vain kahta asiaa: sakramenteja ja kirkon virkaa. Eli: voiko lapsia kastaa, vai pitääkö kastettavan olla ”ymmärtävässä iässä”? Onko Jeesus läsnä ehtoollisen leivän ja viinin aineessa, vai onko kyse muistoateriasta, jossa hän on läsnä Hengessä mutta ei ”sakramentaalisesti” aineessa. Mikä on piispojen historiallisen seurannon ja paavin asema Jumalan tahdon mukaan? Mitä seurakunnan johtajaksi valitseminen tarkoittaa?

Minusta nuo ovat tärkeitä kysymyksiä, mutta sittenkin toisaalta sellaisia, etteivät ne ihan sanomamme keskiössä ole. Niiden ei pitäisi antaa häiritä yhteistä todistustamme Jeesuksesta. Sakramenteista ja kirkon virasta pitää edelleen jatkaa ekumeenisia keskusteluja. Ja pitää rukoilla, että yhteisymmärrys löytyisi.

Minusta se ei ole lainkaan mahdotonta, että niin kävisi. Minusta näyttää siltä, että esim. vapaissa suunnissa saattaisi olla valmiutta hyväksyä se, miksi luterilaiset ja katoliset ja ortodoksit opettavat

ehtoollisen leivän olevan Jeesuksen ruumis ja viinin olevan hänen verensä. Hänhän itse sanoi: ”Ottakaa ja syökää. Tämä on minun ruumiini”. On siis Raamatun mukaan ihan perusteltua uskoa, että hän tosiaan on syötävissä ehtoollisen leivässä muutenkin kuin hengellisesti. Ja näyttää siltä, että paavi ymmärtää meitä luterilaisia entistä enemmän. Toivon ja rukoilen, että reformaation juhluvuonna 2017 tapahtuisi jokin ekumeeninen läpimurto katolisten ja luterilaisten välillä. Ja että se voisi laajentua Suomen luterilaisten ja vapaiden suuntien välille. Että voitaisiin vaikkapa koejaksi ja kokeiluluonteisesti kokeilla ehtoollisvieraanvaraisuutta joittenkin seurakuntien välillä. En usko, että kastekysymyksestä tulisi välttämättä kompastuskiveä. Luulen, että vaikkapa aika monet helluntailaiset voivat hyväksyä sen, että lapsena kastettua luterilaista ei tarvitse kastaa uudelleen, jos hän uskoo Jeesukseen ja tunnustaa hänet Herrakseen ja elää uskon, rukouksen, Raamatun luvun ja ehtoollisen kautta hengellistä elämää.

"Sen kirkkauden, jonka sinä olet antanut minulle, olen minä antanut heille, jotta he olisivat yhtä, niin kuin me olemme yhtä. Kun minä olen heissä ja sinä olet minussa, he ovat täydellisesti yhtä, ja silloin maailma ymmärtää, että sinä olet lähettänyt minut ja että olet rakastanut heitä niin kuin olet rakastanut minua (Joh. 17:22-23)

Kuten sanottua, kristittyjen yhteyden perustana on Jumalan Pyhän Kolminaisuuden yhteys eli se, että Isä, Poika ja Pyhä Henki ovat yksi Jumala.

Juuri tästä syystä esimerkiksi ehtoollisyhteyden puuttuminen eri kirkkokuntien välillä on niin skandaalimaista. Se on synty ja rikos Kristuksen ruumista kohtaan, syvä haava ja vaurio. Se olisi ehdottomasti saatava korjattua.

Rukouksen päätös

"Isä, minä tahdon, että ne, jotka olet minulle antanut, olisivat kanssani siellä missä minä olen. Siellä he näkevät minun kirkkauteni, jonka sinä olet antanut minulle, koska olet rakastanut minua jo ennen maailman luomista. Vanhurskas Isä, maailma ei ole sinua tuntenut, mutta minä tunnen, ja nämä, jotka ovat tässä, ovat tulleet tietämään, että sinä olet lähettänyt minut. Minä olen opettanut heidät tuntemaan sinun nimesi ja opetan yhä, jotta heissä pysyisi sama rakkaus, jota sinä olet minulle osoittanut, ja jotta minä näin pysyisin heissä." (Joh. 17:24-26)

Tähän Jeesuksen jäähyväsrukous päättyy. Se päättyy rakkauteen. Isä on rakastanut Poikaa, jo ennen maailman luomista. Rakkaus on saanut Isän lähettämään Poikansa maailmaan, sen pelastajaksi. Rakkaus on myös se, mihin Poika meidät ihmiset maailmasta pelastaa. Ottamaan vastaan Jumalan rakkaus Jeesuksessa, rakastamaan toisiamme tällä Jumalan rakkaudella.